

## UTRIKESUTSKOTTETS BETÄNKANDE 12/2003 rd

### Berättelse från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i den parlamentariska församlingen 2002

#### INLEDNING

##### *Remiss*

Riksdagen remitterade den 16 maj 2003 berättelsen från Finlands delegation i Europarådet om verksamheten i Europarådets parlamentariska församling 2002 (B 3/2002 rd) till utrikesutskottet för beredning.

##### *Sakkunniga*

Utskottet har hört

- riksdagsledamot Mikko Elo, ordförande för Finlands delegation i Europarådet
- rådet för internationella ärenden Gunilla Carlander, sekreterare för Finlands delegation i Europarådet.

#### UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

##### *Motivering*

Utvidgningen av Europarådet är nästan slutförd i och med att Serbien och Montenegro godkändes som medlem i Europarådet i april 2003. Bara två länder i Europa står nu utanför organisationen, Monaco och Vitryssland. Utskottet omfattar delegationens bedömning att det utvidgade Europarådet nu på allvar måste ta ställning till vilka aktiviteter det gäller att satsa på. Utskottet understryker att Europarådet när det definierar sin ställning och roll bör beakta hur globaliseringen, de nya säkerhetshoten och den internationella politiken utvecklas. Utskottet har i sina tidigare ställningstaganden understrukt värdet i Europarådets långsiktiga arbete för att skapa ett heltäckande alleuropeiskt regelverk för de mänskliga rättigheterna. Utskottet omfattar delegationens övervägande att när en bedömning görs av tyngdpunkterna i verksamheten bör man fästa särskild uppmärksamhet vid det ökade behovet att försvara och värna den enskildes rättigheter

gentemot nationella myndigheter och inrättningar.

Enligt berättelsen är granskningen av demokratins tillstånd i medlemsländerna ett högt prioriterat område i Europarådet. I dagsläget granskar församlingen Albanien, Armenien, Azerbajdzjan, Bosnien och Hercegovina, Georgien, Moldavien, Turkiet, Ukraina och Ryssland. Utskottet finner det viktigt att granskningen fortsätter därför att läget i de länder som granskas på många sätt är problematiskt. Läget i Georgien i dag visar att det inte bara gäller att följa den demokratiska processen utan att det också är viktigt att följa upp genomförandet av demokratiska reformer. Enligt berättelsen har Turkiet ålagts att före april 2003 påvisa förbättringar i hur landet lever upp till de beslut som Europeiska domstolen för de mänskliga rättigheterna har fattat. Målet för granskningen bör vara att bevaka hur medlemsländerna de facto uppfyller sina medlemsförpliktelser, det vill säga att

## UtUB 12/2003 rd — B 3/2003 rd

respektera de mänskliga rättigheterna, demokratin och rättsstatsprinciperna. Utskottet understryker sin ståndpunkt i sitt betänkande (UtUB 13/2001 rd) om berättelsen för 2000. Utskottet ansåg redan då att Europarådet bör fortsätta att aktivt följa upp situationen vad gäller de mänskliga rättigheterna i Tjetjenien och göra allt för att en politisk lösning på Tjetjenienkrisen ska fås till stånd.

Vitryssland är fortfarande det enda landet i Europa som Europarådet inte har institutionella kontakter med. Utskottet framhåller att åtgärder bör vidtas för att förhindra att landet helt isoleras trots den politik den politiska ledningen be-

driver, kränkningarna av de mänskliga rättigheterna och bristerna i respekten för demokratiska principer. Utskottet menar att det därför är viktigt att försöka fortsätta dialogen med det civila samhället och i mån av möjlighet också landets ledning.

### **Förslag till beslut**

Utrikesutskottet föreslår

*att detta betänkande sänds till Finlands delegation i Europarådet och till regeringen för kännedom.*

Helsingfors den 26 november 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Liisa Jaakonsaari /sd  
vordf. Mari Kiviniemi /cent  
medl. Ulla Anttila /gröna  
Anneli Jäätteenmäki /cent  
Eero Lankia /cent  
Henrik Lax /sv  
Petri Neittaanmäki /cent

Kalevi Olin /sd  
Maija Perho /saml  
Suvi-Anne Siimes /vänst  
Hannu Takkula /cent  
ers. Aulis Ranta-Muotio /cent  
Esko-Juhani Tennilä /vänst.

Sekreterare var

utskottsråd Raili Lahnalampi.